

чі-інвестори, податкові та статистичні органи, менеджмент підприємства, зумовлюють необхідність створення нових і вдосконалення існуючих методів перетворення інформації.

Основною проблемою в цій ситуації є необхідність задоволення інформаційних потреб різних користувачів, інтереси яких можуть бути кардинально відмінними, в межах єдиного інформаційного середовища суб'єкта ринкових відносин. Цілком очевидно, що ефективне інформаційне забезпечення всіх користувачів інформації лише в межах системи рахунків бухгалтерського обліку на основі сучасних принципів бухгалтерського обліку є завданням нереальним.

Узагальнюючи, слід зазначити, що в сучасних умовах, які визначальні практикою активного використання інформації та знань, ефек-

тивність господарської діяльності споживчої кооперації України безпосередньо залежить від внеску працівника (продуцента новацій) та продуктивності використання нематеріальних активів.

ЛІТЕРАТУРА

1. Голов С. Учет нематериальных активов согласно МСБУ / С. Голов // Бухгалтерский учет и аудит. – 1999. – № 7–8. – С. 42–50.
2. Лукичева Л. И. Управление организацией : учеб. пособие. – 6-е изд., стер. / Л. И. Лукичева ; [под ред. Анискина Ю. П.]. – М. : Омега-Л, 2011. – 355 с.
3. Международные стандарты финансовой отчетности 1999. – М. : Аскери-АССА, 1999. – 1135 с.

УДК 331.101.6

ГРУПУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВ ЗАЛЕЖНО ВІД РІВНЯ ПРОДУКТИВНОСТІ ПРАЦІ

О. О. Петрашак

Продуктивність праці є основним критерієм ефективності економіки і вирішальною умовою зростання суспільного виробництва.

Аналіз господарської діяльності окремих груп суб'єктів господарювання дозволяє зробити більш конкретні висновки та виробити практичні рекомендації щодо підвищення продуктивності праці персоналу підприємств.

Суттєвий внесок у дослідження значення продуктивності праці зробили відомі вчені А. Г. Бабенко, О. А. Бугуцький, Д. П. Богиня, В. В. Вітвіцький, В. С. Дієсперов, О. І. Здоровцов, Д. Кларк, В. Ф. Машенков, М. Г. Назаров, Р. Солоу та ін.

Незважаючи на значний обсяг проведених попередніх досліджень, ряд теоретичних і практичних питань не вирішені. Потребують дослідження питання виявлення тенденцій продуктивності праці у практичній діяльності підприємств, на основі чого можливе обгру-

тування способів підвищення рівня продуктивності праці в галузі.

Основною метою статті є подальший розвиток теоретичних положень продуктивності праці та розробка обгрунтованих практичних рекомендацій щодо групування підприємств з метою підвищення ефективності управління.

Меблева промисловість є однією із найпотужніших галузей деревообробної промисловості. Меблева промисловість займається виробництвом меблів, які поділяються на різні групи. Значна кількість трудових ресурсів Чернівецької області зайнята саме на виробництвах цієї галузі. У регіоні достатньо велика кількість меблевих підприємств, переважно орієнтованих на виробництво дешевих меблів.

Обсяги меблевого виробництва із 2005 р. зростають більш швидкими темпами, ніж усієї переробної промисловості області. Отже, меблева галузь є перспективною для Чернівецької

області. Проте негативно впливає на розвиток меблевої промисловості зростання обсягу імпорту меблів, значною мірою неконтрольованого, цін на енергоносії та матеріали тощо.

Щоб кластеризувати підприємства меблевої галузі у однорідні групи, ми розглянули 14 суб'єктів господарювання, які замають найбільш активну ринкову позицію. Оскільки меблеві підприємства виробляють диференційовану продукцію, то зіставлення на основі

натуральних одиниць випуску продукції буде некоректним, тому аналітичні розрахунки продуктивності праці зроблені на основі обсягу реалізації виробленої промислової продукції у відносних цінах для нівелювання фактора часу та інфляції до середньооблікової кількості працюючих. Результати наших розрахунків зроблені на основі даних фінансової звітності підприємств (табл.).

Таблиця

Динаміка зміни продуктивності праці на підприємствах меблевої галузі

(тис. грн)

Назва підприємства	2006 р.	2007 р.	2008 р.	2009 р.	2010 р.	Відхилення 2010–2006 рр.	
						абсолютне	відносне
ТОВ ВКФ «Чернівецький деревообробний комбінат»	1,13	1,20	1,28	0,71	59,89	58,76	5216,06
Фірма «Веселка»	19,70	20,38	25,32	26,37	28,19	8,49	43,09
ПВП «Новоселицька меблева фабрика»	15,13	13,88	16,42	15,76	21,40	6,27	41,45
ПАТ «Сторожинецький меблевий комбінат»	38,74	26,38	18,52	14,90	24,57	-14,17	-36,58
ПАТ «Красноільський деревообробний комбінат»	23,95	44,70	56,57	44,18	68,39	44,44	185,60
ТОВ «Меблі Токабо»	21,35	21,10	38,75	–	53,47	32,12	150,45
СП ТОВ «БФБ»	40,60	40,19	34,07	45,83	52,81	12,20	30,05
ПАТ «Чернівецька меблева фабрика»	25,98	30,11	28,51	45,04	56,19	30,21	116,29
ТОВ «Техно Плюс»	42,34	42,51	58,84	61,11	62,93	20,59	48,63
МП «Скіф»	54,77	51,21	49,02	64,02	77,60	22,83	41,69
ПрАТ «Імпульс»	67,54	79,93	81,34	85,09	90,01	22,47	33,27
ТОВ «Про ДЕКС»	84,33	79,05	76,37	89,98	96,72	12,38	14,68
ТОВ «Буковина-Глобал-Дизайн»	–	–	92,13	164,58	144,43	52,29**	56,76**
ТОВ «Буковинський індустріальний союз»	–	112,05	134,25	266,94	202,40	90,36*	80,64*

Примітки: * – відхилення, розраховане до 2007 р.

** – відхилення, розраховане до 2008 р.

Наші розрахунки свідчать, що майже на всіх досліджуваних підприємствах у 2010 р. спостерігається приріст продуктивності праці порівняно із 2006 р. крім ПАТ «Сторожинецький меблевий комбінат» (зменшення продуктивності праці становило 36,58 %).

Найбільший приріст продуктивності праці спостерігався на ПАТ «Красноільський деревообробний комбінат» (+185,6 %), ТОВ «Меблі Токабо» (+150,45) та ПАТ «Чернівецька меблева фабрика» (+116,29 %). Дещо нижчі показники приросту продуктивнос-

ті праці продемонстрували: ТОВ «Буковинський індустріальний союз» (+80,64 %), ТОВ «Буковина-Глобал-Дизайн» (+56,76 %), ТОВ «Техно Плюс» (+48,63 %), Фірма «Веселка» (+43,09 %), МП «Скіф» (+41,69 %) та ПВП «Новоселицька меблева фабрика» (+41,45 %).

Найнижчі темпи приросту продуктивності праці спостерігались на ПрАТ «Імпульс» (+33,27 %), СП ТОВ «БФБ» (+30,05 %) та ТОВ «Про ДЕКС» (+14,68 %).

Значні темпи приросту продуктивності праці на ТОВ ВКФ «Чернівецький деревооброб-

ний комбінат», проте протягом 2006–2008 рр. підприємство виробляло незначні обсяги продукції, тому високі показники у 2009–2010 рр. пов'язані не з покращення управління, а відновленням роботи.

Ми вирішили побудувати підхід до репрезентативної вибірки, виходячи із середньорічного рівня продуктивності праці на підприємствах за аналізований період. Середньорічна продуктивність праці по меблевій галузі області становила 65,4 тис. грн за 2006–2010 рр. Саме тому, на нашу думку, доцільно поділити підприємства на три групи:

- група А – підприємства, які ефективно використовують трудові ресурси (середньорічна продуктивність праці від 71 тис. грн);
- група В – підприємства, які недостатньо ефективно використовують трудові ресурси (середньорічна продуктивність праці від 35 до 70 тис. грн);
- група С – підприємства, які неефективно використовують трудові ресурси (середньорічна продуктивність праці до 34 тис. грн).

Результати наших розрахунків інтерпретовані на рис.

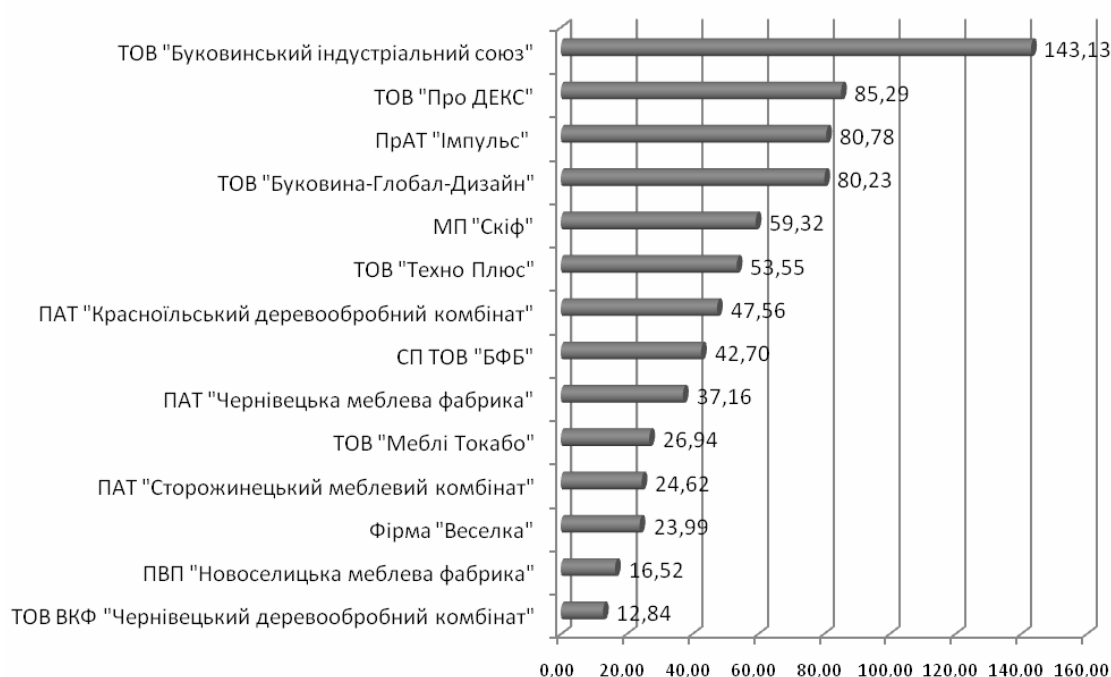

Рис. Середньорічна продуктивність праці на підприємствах меблевої галузі за період 2006–2010 рр.

Отже, до групи А ми віднесли: ТОВ «Буковина-Глобал-Дизайн», ПрАТ «Імпульс», ТОВ «Про ДЕКС», ТОВ «Буковинський індустріальний союз».

До групи В – ПАТ «Чернівецька меблева фабрика», СП ТОВ «БФБ», ПАТ «Красноільський деревообробний комбінат», ТОВ «Техно Плюс» і МП «Скіф».

І до групи С – ТОВ ВКФ «Чернівецький деревообробний комбінат», ПВП «Новоселицька меблева фабрика», Фірма «Веселка», ПАТ

«Сторожинецький меблевий комбінат» і ТОВ «Меблі Токабо».

Результати проведеного дослідження свідчать, що запропонований підхід до групування підприємств, з урахуванням рівня продуктивності праці дозволяє коректно здійснити їх кластеризацію на такі, що ефективно, недостатньо ефективно та неефективно використовують трудові ресурси. У свою чергу, це дозволить знайти для кожної групи специфічні резерви та способи зростання продуктивності праці, що є метою подальшого дослідження.

ЛІТЕРАТУРА

1. Бондар Н. М. Економіка підприємства : навч. посіб. / Н. М. Бондар. – К. : А.С.К., 2004. – 400 с.
2. Гетьман О. О. Економіка підприємства : навч. посіб. / О. О. Гетьман, В. М. Шаповал. – К. : ЦНЛ, 2006. – 488 с.
3. Грішнова О. А. Економіка праці та соціально-трудових відносин : підручник / О. А. Грішнова. – 3-те вид., випр. і допов. – К. : Знання : КОО, 2007. – 559 с.
4. Павлов К. В. Эффективность использования основных фондов с учетом региональных различий трудоустроенности / К. В. Павлов // Вісник економічних науки України. – 2010. – № 1 (17). – С. 72–76.
5. Економіка підприємства : підручник / Петрович Й. М., Кіт А. Ф., Семенів О. М. [та ін.] ; за заг. ред. Й. М. Петровича. – Львів : Новий світ-2000, 2004. – 680 с.
6. Соколик М. П. Пропорції між продуктивністю та оплатою праці як фактор економічного зростання / М. П. Соколик // Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки. – 2010. – Т. 2. – № 6. – С. 159–164.
7. Тимош І. М. Економіка праці : навч. посіб. / І. М. Тимош. – Тернопіль : Астон, 2001. – 347 с.
8. Головне управління статистики в Чернівецькій області [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.oblstat.cv.ukrtel.net>. – Назва з екрана.

УДК 37.035.91:378

РОЗВИТОК ЛІДЕРСЬКИХ ЯКОСТЕЙ ОСОБИСТОСТІ ЗА РАХУНОК УЧАСТІ В ОРГАНАХ СТУДЕНТСЬКОГО САМОВРЯДУВАННЯ ВИЩОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ

О. М. Бабенко

В умовах прогресивного розвитку та динаміки процесів суспільствотворення нашої держави, важливе місце серед цих процесів посідає активна громадянська позиція молоді. Адже саме молодим людям, зокрема студентам, тепер творити та жити у країні, якої гідний кожен із нас.

Загальновизнано, що найвищою цінністю у сучасному світі є, безперечно, людина, її права і свободи, а тому причини кризи техногенної цивілізації варто шукати в самій людині, у її розвитку і вдосконаленні.

У вищих навчальних закладах створюються органи студентського самоврядування, які сприяють гармонійному розвитку особистості студента, формуванню у нього навичок майбутнього організатора, керівника [10].

Активність студентства яскраво проявляється через структуру органів студентського самоврядування у вищій школі. Саме ця фор-

ма самореалізації студентських ініціатив, які мають певні цілі, завдання та визначені пріоритетні напрямки роботи, дає можливість молоді не мовчати про проблеми, які її турбують, а відкрито, на повну силу говорити про це, відстоювати свої права й інтереси.

Питання лідерства у студентському самоврядуванні, заснування студентського самоврядного руху в Україні виникло давно. Ще з часів становлення незалежності нашої держави і до сьогодні існує багато думок про те, яким саме має бути студентський лідер? Хто він учора, сьогодні, завтра? Ці питання широко обговорюють в молодіжних організаціях, активісти та пересічні студенти, які готові йти за лідером сьогодення.

У статті зроблена спроба об'єднати думки науковців і практиків – лідерів органів студентського самоврядування ВНЗ України та сформувати портрет студентського лідера